TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2011 m. gruodžio 8 d.*

Byloje C-272/09 P

dėl 2009 m. liepos 15 d. pagal Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

KME Germany AG, anksčiau *KM Europa Metal AG*, įsteigta Osnabriuke (Vokietija),

KME France SAS, anksčiau *Tréfimétaux SA*, įsteigta Kurbevua (Prancūzija),

KME Italy SpA, anksčiau *Europa Metalli SpA*, įsteigta Florencijoje (Italija),

atstovaujamos advokatų M. Siragusa, A. Winckler, G.C. Rizza, T. Graf ir M. Piergiovanni,

apeliantės,

* Proceso kalba: anglų.

dalyvaujant kitai proceso šaliai:

Europos Komisijai, atstovaujamai E. Gippini Fournier ir J. Bourke, padedamų solisitoriaus C. Thomas, nurodžiusiai adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J.N. Cunha Rodrigues, teisėjai U. Lõhmus, A. Rosas (pranešėjas), A. Ó Caoimh ir A. Arabadjiev,

generalinė advokatė E. Sharpston,
posėdžio sekretorius K. Malacek, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2010 m. spalio 6 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2011 m. vasario 10 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Apeliaciniu skundu *KME Germany AG*, anksčiau – *KM Europa Metal AG*, *KME France SAS*, anksčiau – *Tréfimétaux SA*, ir *KME Italy SpA*, anksčiau – *Europa Metalli SpA* (toliau – kartu vadinamos KME grupė), prašo panaikinti 2009 m. gegužės 6 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo (dabar – Europos Sąjungos Bendrasis Teismas) sprendimą *KME Germany ir kt. prieš Komisiją* (T-127/04, Rink. p. II-1167, toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo šis teismas atmetė jų prašymą panaikinti arba sumažinti joms pagal 2003 m. gruodžio 16 d. Komisijos sprendimo C(2003) 4820 galutinis dėl [EB] 81 straipsnio ir EEE susitarimo 53 straipsnio taikymo procedūros (byla COMP/E-1/38.240 — Pramoniniai vamzdžiai) (toliau – ginčijamas sprendimas) 2 straipsnio c–e punktus skirtas baudas.

Teisinis pagrindas

2 1962 m. vasario 6 d. Tarybos reglamento Nr. 17, Pirmojo reglamento, įgyvendinančio Sutarties [81] ir [82] straipsnius (OL 13, 1962, p. 204; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 3), 15 straipsnio 2 dalyje buvo nustatyta:

„Komisija gali priimti sprendimą taikyti įmonėms arba įmonių asociacijoms baudas nuo 1 000 iki 1 000 000 apskaitos vienetų arba didesnes, bet ne didesnes kaip 10 % kie-

kvienos iš pažeidime dalyvaujančių įmonių praėjusių verslo metų metinės apyvartos, jeigu tyčia arba dėl neatsargumo:

a) jos pažeidžia Sutarties [EB 81] straipsnio 1 dalį arba [EB 82] straipsnį; arba

b) sulaužo kurį nors 8 straipsnio 1 dalyje nustatytą įsipareigojimą.

Nustatant baudos dydį, atsižvelgiama į pažeidimo sunkumą ir trukmę."

3 Reglamento Nr. 17 17 straipsnyje buvo nustatyta:

„Pagal [EB 229] straipsnį Teisingumo Teismui suteikiama visiška jurisdikcija peržiūrėti sprendimus, kuriais Komisija yra nustačiusi baudą arba reguliariai mokamus delspinigius; Teisingumo Teismas gali panaikinti, sumažinti arba padidinti baudas arba reguliariai mokamus delspinigius."

4 Reglamentas Nr. 17 buvo panaikintas ir pakeistas 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo (OL L 1, 2003, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 205), taikomu nuo 2004 m. gegužės 1 d. Šio reglamento 31 straipsnis atitinka Reglamento Nr. 17 17 straipsnį.

5 Komisijos pranešimo „Baudų nustatymo remiantis Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalimi ir EAPB sutarties 65 straipsnio 5 dalimi metodo gairės" [„Baudų, skiriamų pagal Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalį ir EAPB sutarties 65 straipsnio 5 dalį, nustatymo metodo gairės"] (OL C 9, 1998, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 171, toliau – gairės), kuris buvo taikomas tuo metu, kai priimtas ginčijamas sprendimas, preambulėje buvo nurodyta:

„<...> aprašyti principai turėtų užtikrinti Komisijos sprendimų skaidrumą bei nešališkumą įmonių ir Teisingumo Teismo požiūriu, kartu išlaikant atitinkamų teisės aktų įtvirtintą Komisijos diskreciją nustatyti baudas iki 10 % bendrosios įmonės apyvartos. Vis dėlto šia diskrecija turi būti naudojamasi laikantis nuoseklios ir nediskriminuojančios politikos, suderinamos su bausmės už konkurencijos taisyklių pažeidimus tikslais.

Naujasis baudos dydžio nustatymo metodas bus grindžiamas toliau aprašyta schema, paremta pagrindine baudos suma, kuri gali būti didinama dėl sunkinančių aplinkybių arba mažinama dėl lengvinančių aplinkybių."

6 Pagal gairių 1 punktą „pagrindinė bauda nustatoma remiantis pažeidimo sunkumu ir trukme, kurie yra vieninteliai kriterijai, numatyti Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalyje".

7 Kiek tai susiję su sunkumu, gairių 1 punkto A dalyje numatyta, kad vertinant pažeidimo sunkumą reikia atsižvelgti į jo pobūdį, įtaką rinkai, jeigu ji gali būti įvertinta, ir atitinkamos geografinės rinkos dydį. Pažeidimai skirstomi į tris kategorijas: lengvi pažeidimai, sunkūs pažeidimai ir labai sunkūs pažeidimai.

8 Remiantis gairėmis, labai sunkūs pažeidimai, be kita ko, yra horizontalūs apribojimai, pavyzdžiui, kainų karteliai ir rinkos pasidalijimo kvotos. Galimos pagrindinės baudos „daugiau kaip 20 mln. [eurų]". Gairėse nustatyta, jog reikia koreguoti šį pagrindinės baudos dydį, kad būtų atsižvelgta į padaryto pažeidimo pobūdį, į faktinę ekonominę pažeidėjų galimybę padaryti pastebimos žalos kitiems ūkio subjektams ir visų pirma

vartotojams, į baudos atgrasomąjį poveikį bei į įmonių teisines ir ekonomines žinias bei išteklius, leidžiančius joms lengviau įvertinti savo veiksmų neteisėtumą. Taip pat pažymėta, kad tais atvejais, kai pažeidimą padaro kelios įmonės, gali prireikti atsižvelgti į specifinį kiekvienos įmonės dydį ir jos pažeidimo poveikį konkurencijai, visų pirma tuomet, kai tos pačios rūšies pažeidimus padaro labai skirtingo dydžio įmonės.

9 Kiek tai susiję su pažeidimų trukme, gairėse skiriami trumpos trukmės pažeidimai, paprastai trunkantys trumpiau nei vienus metus, vidutinės trukmės pažeidimai, paprastai trunkantys nuo vienų iki penkerių metų, ir ilgos trukmės pažeidimai, paprastai trunkantys ilgiau nei penkerius metus. Kalbant apie pastaruosius, nustatyta, kad už pažeidimo sunkumą numatyta bauda gali būti padidinta iki 10 % už metus. Gairėse numatytas ir baudų už ilgai trunkančius pažeidimus didinimas, siekiant realiai nubausti už konkurencijos apribojimus, padariusius ilgalaikės neigiamos įtakos vartotojams ir labiau skatinti nebedaryti pažeidimo ar bendradarbiauti su Komisija.

10 Pagal gairių 2 punktą pagrindinė bauda gali būti didinama, jei yra sunkinančių aplinkybių, kaip antai pakartotinis to paties pobūdžio tos pačios įmonės (-ių) pažeidimas. Pagal gairių 3 punktą ši pagrindinė bauda gali būti mažinama, jei yra lengvinančių aplinkybių, pavyzdžiui, išimtinai pasyvus arba „prisitaikėliškas prie lyderio“ įmonės elgesys darant pažeidimą, susitarimų neįgyvendinimas praktikoje ar aktyvus įmonės bendradarbiavimas per tyrimą, nepatenkantis į Komisijos pranešimo dėl baudų neskyrimo ar sumažinimo kartelių atvejais (OL C 207, 1996, p. 4, toliau – pranešimas dėl bendradarbiavimo) taikymo sritį.

11 Nuo 2006 m. rugsėjo 1 d. gaires pakeitė pagal Reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalies a punktą skirtų baudų apskaičiavimo gairės (OL C 210, 2006, p. 2).

12 Pranešime dėl bendradarbiavimo apibrėžtos sąlygos, kuriomis įmonėms, bendradarbiaujančioms su Komisija per kartelio tyrimą, baudos, skirtinos nebendradarbiaujant, gali būti neskiriamos arba sumažinamos. Pagal šio pranešimo B skyrių bauda sumažinama mažiausiai 75 % arba gali būti visai neskiriama, jei įmonė praneša Komisijai apie slaptą kartelį iki pastaroji atlieka patikrinimą ir jei dar neturi pakankamai informacijos, kad įrodytų kartelinio susitarimo, apie kurį pranešta, egzistavimą, arba jei pirmoji pateikė informacijos, turinčios lemiamos reikšmės įrodant jo egzistavimą. Pagal šio pranešimo D skyrių įmonei bauda gali būti mažinama nuo 10 % iki 50 %, jei iki išsiunčiant pranešimą apie kaltinimus įmonė suteikė Komisijai informacijos, pateikė dokumentus ar kitus įrodymus, padedančius atskleisti padarytą pažeidimą.

13 Nuo 2002 m. vasario 14 d. pranešimą dėl bendradarbiavimo pakeitė Komisijos pranešimas apie atleidimą nuo baudų ir baudų sumažinimą kartelių atveju (OL C 45, 2002, p. 3; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 2 t., p. 155). Vis dėlto šioje byloje Komisija taikė pranešimą dėl bendradarbiavimo, nes bendradarbiaudamos su ja įmonės rėmėsi būtent šiuo pranešimu.

Ginčo aplinkybės

14 Kartu su kitomis įmonėmis, t. y. *Wieland Werke AG*, *Outokumpu Oyj* ir *Outokumpu Copper Products Oy* (toliau – kartu vadinamos *Outokumpu* grupė), vario ir vario

lydinių pusgaminių gamintojomis, apeliantės dalyvavo kartelyje, kuriuo siekė nustatyti kainas ir pasidalyti rinkas pramoninių vamzdžių sektoriuje, konkrečiau kalbant, – varinių vamzdžių, kurie tiekiami suvynioti į ritinius arba ant būgno.

15 2003 m. gruodžio 16 d. Komisija, atlikusi patikrinimus ir tyrimus, priėmė ginčijamą sprendimą, kurio santrauka paskelbta 2004 m. balandžio 28 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (OL L 125, p. 50).

16 Nagrinėjant šį apeliacinį skundą svarbūs šie punktai, kuriuose Pirmosios instancijos teismas apibendrino su baudos apskaičiavimu susijusią ginčijamo sprendimo dalį:

„11 Visų pirma dėl pradinio baudos dydžio nustatymo Komisija nusprendė, kad pažeidimas, kuris iš esmės pasireiškė kainų nustatymu ir rinkos padalijimu, dėl paties savo pobūdžio yra labai sunkus pažeidimas (ginčijamo sprendimo 294 konstatuojamoji dalis).

12 Nustatydama pažeidimo sunkumą Komisija taip pat atsižvelgė į tai, kad kartelis darė poveikį visai Europos ekonominės erdvės (EEE) teritorijai (ginčijamo sprendimo 316 konstatuojamoji dalis). Be to, Komisija išnagrinėjo realų pažeidimo poveikį ir padarė išvadą, kad kartelis „bendrai paveikė rinką“ (ginčijamo sprendimo 314 konstatuojamoji dalis).

<...>

14 Galiausiai nustatydama pažeidimo sunkumą Komisija atsižvelgė į tai, kad pramoninių varinių vamzdžių rinka yra svarbus sektorius, kurio vertė EEE lygmeniu sudaro 288 milijonus eurų (ginčijamo sprendimo 318 konstatuojamoji dalis).

15 Atsižvelgusi į visas šias aplinkybes, Komisija padarė išvadą, kad nagrinėjamas pažeidimas laikytinas labai sunkiu (ginčijamo sprendimo 320 konstatuojamoji dalis).

<...>

19 Ketvirta, pažeidimo, kuris tęsėsi nuo 1988 m. gegužės 3 d. iki 2001 m. kovo 22 d., trukmę Komisija įvertino kaip „ilgą“. Todėl Komisija nusprendė, kad atitinkamoms įmonėms nustatytas pradines baudas reikia padidinti 10 % už kiekvienus dalyvavimo kartelyje metus. <...>

<...>

21 Šešta, dėl lengvinančių aplinkybių Komisija pažymėjo, kad be *Outokumpu* bendradarbiavimo ji būtų galėjusi įrodyti neteisėto elgesio buvimą tik už ketverių metų laikotarpį, ir dėl to sumažino jai nustatytą pagrindinę baudą 22,22 milijono eurų, kad ši pagrindinė bauda atitiktų tą, kuri būtų skirta už minėtą laikotarpį (ginčijamo sprendimo 386 konstatuojamoji dalis).

22 Septinta, pagal <...> pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyrių Komisija galiausiai sumažino *Outokumpu* baudą 50 %, *Wieland* [*Werke AG*] baudą – 20 % ir KME grupės baudą – 30 % (ginčijamo sprendimo 402, 408 ir 423 konstatuojamosios dalys).“

Procesas Pirmosios instancijos teisme ir skundžiamas sprendimas

17 Nagrinėjant bylą pirmąja instancija apeliantės pateikė penkis ieškinio pagrindus, kurie visi susiję su joms skirtų baudų dydžio nustatymu. Jie atitinkamai susiję su tuo, kad apskaičiuojant pradinę baudą netinkamai atsižvelgta į konkretų kartelio poveikį,

netinkamai įvertintas pažeidimo paveikto sektoriaus dydis, neteisingai padidinta pradinė bauda už pažeidimo trukmę, neatsižvelgta į tam tikras lengvinančias aplinkybes ir nepakankamai sumažinta bauda pagal pranešimą dėl bendradarbiavimo.

18 Pirmosios instancijos teismas atmetė kiekvieną iš šių pagrindų ir visą ieškinį.

Šalių reikalavimai

19 Pateikdama šį apeliacinį skundą KME grupė Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti skundžiamą sprendimą,

— panaikinti ginčijamo sprendimo dalį ir sumažinti jai skirtą baudą, kiek tai galima atsižvelgiant į Teisingumo Teismui nurodytas aplinkybes,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas šiame procese ir Pirmosios instancijos teisme arba

— panaikinti skundžiamą sprendimą, įskaitant ir kiek tai susiję su Pirmosios instancijos teismo iš jos priteistomis bylinėjimosi išlaidomis, ir šiam teismui grąžinti bylą nagrinėti iš naujo.

20 Komisija Teisingumo Teismo prašo:

— atmesti apeliacinį skundą ir

— priteisti iš KME grupės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl apeliacinio skundo

21 KME grupė pateikia penkis apeliacinio skundo pagrindus, susijusius atitinkamai su tam tikromis teisės klaidomis, padarytomis nustatant pažeidimo poveikį rinkai, apyvartą, į kurią atsižvelgta, pažeidimo trukmę ir apeliančių bendradarbiavimą bei galiausiai dėl teisės į veiksmingą teisminę gynybą pažeidimo.

Dėl pirmojo apeliacinio skundo pagrindo, susijusio su tam tikromis teisės klaidomis, padarytomis nustatant pažeidimo poveikį rinkai

Šalių argumentai

22 Apeliantės pažymi, kad jų pirmasis apeliacinio skundo pagrindas susijęs su skundžiamo sprendimo 60–74 punktais. Prieš šiuos punktus pateikta šalių argumentų santrauka ir Pirmosios instancijos teismo pozicija dėl dviejų naujų ekonominių ataskaitų, kurias apeliantės pateikė, kad įrodytų, jog pažeidimas nepadarė realaus poveikio rinkai, priimtinumo, o skundžiamo sprendimo 59 punkte Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad tos ataskaitos priimtinos.

23 Skundžiamo sprendimo 60–74 punktai suformuluoti taip:

„60 Dėl šio pagrindo pagrįstumo pažymėtina, kad ieškovės juo ginčija tiek Komisijos vertinimą dėl pažeidimo sunkumo <...>, tiek nevienodą Komisijos požiūrį, grindžiamą atitinkamų įmonių rinkos dalimis <...>.

61 Dėl nevienodo požiūrio į nagrinėjamas įmones ginčijamame sprendime visų pirma pasakytina, jog šiuo klausimu Komisijos pateiktuose motyvuose, be kita ko, nurodyta, kad siekiama atsižvelgti į „konkretų kiekvienos įmonės svorį ir kartu į realų jų neteisėto elgesio poveikį konkurencijai“ (ginčijamo sprendimo 322 konstatuojamoji dalis). Tačiau pabrėžtina, kad net tuo atveju, jei nėra konkretaus pažeidimo poveikio rinkai įrodymų, Komisija turi teisę nevienodai vertinti įmones, atsižvelgdama į jų turimas atitinkamos rinkos dalis, kaip nurodyta ginčijamo sprendimo 326–329 konstatuojamosiose dalyse.

62 Iš teismų praktikos išplaukia, kad kiekvienos suinteresuotosios įmonės dalis rinkoje, kuri buvo ribojamųjų veiksmų objektas, yra objektyvus kriterijus, tiksliai parodantis kiekvienos įmonės atsakomybės apimtį, kiek tai susiję su tokio elgesio žala, kurią jis gali padaryti normaliai konkurencijai (šiuo klausimu žr. 2004 m. balandžio 29 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Tokai Carbon ir kt. prieš Komisiją*, T-236/01, T-239/01, T-244/01–T-246/01, T-251/01 ir T-252/01, Rink. p. II-1181, 197 punktą).

63 Be to, dėl pažeidimo sunkumo vertinimo taip pat pažymėtina, kad net jei Komisija nebūtų įrodžiusi, kad kartelis turėjo konkretų poveikį rinkai, tai neturėtų jokios reikšmės pažeidimo kvalifikavimui kaip „labai sunkaus“ ir kartu baudos dydžiui.

64 Šiuo atžvilgiu konstatuotina, kad iš sankcijų už konkurencijos taisyklių pažeidimą Bendrijos sistemos, kokia ji nustatyta pagal Reglamentą Nr. 17 ir kaip ji išaiškinta teismų praktikoje, matyti, jog už kartelius dėl paties jų pobūdžio skirtinos griežčiausios baudos. Galimas konkretus poveikis rinkai, ypač klausimas, kokiu mastu konkurencijos ribojimas lėmė didesnę rinkos kainą nei ta, kuri būtų nesant kartelio, nėra lemiamas kriterijus nustatant baudos dydį (šiuo klausimu žr. 1983 m. birželio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Musique diffusion française ir kt. prieš Komisiją*, 100/80–103/80, Rink. p. 1825, 120 ir 129 punktus; 1997 m. liepos 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Ferriere Nord prieš Komisiją*, C-219/95 P, Rink. p. I-4411, 33 punktą; 2000 m. lapkričio 16 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Stora Kopparbergs Bergslags prieš Komisiją*, C-286/98 P, Rink. p. I-9925, 68–77 punktus ir 2007 m. sausio 25 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Dalmine prieš Komisiją*, C-407/04 P, Rink. p. I-829, 129 ir 130 punktus; minėto Sprendimo *Tokai Carbon ir kt. prieš Komisiją* 225 punktą; taip pat žr. generalinio advokato J. Mischo išvados 2000 m. lapkričio 16 d. Teisingumo Teismo sprendimui *Mo och Domsjö prieš Komisiją*, C-283/98 P, Rink. p. I-9855, I-9858, 95–101 punktus).

65 Reikia pridurti, jog iš gairių išplaukia, kad susitarimai ir suderinti veiksmai, kuriais, kaip antai šioje byloje, siekiama nustatyti kainas ir pasidalyti klientus, vien dėl savo pobūdžio gali būti kvalifikuojami kaip „labai sunkūs“, tad nebėra būtinybės šių veiksmų apibūdinti atsižvelgiant į poveikį ar geografinės rinkos dydį. Šią išvadą patvirtina tai, kad apibrėžiant „sunkius“ pažeidimus aiškiai nurodyti įtaka rinkai ir poveikis didesnėms bendrosios rinkos sritims, o apibrėžiant „labai sunkius“ pažeidimus savo ruožtu neminimas nei konkretaus poveikio rinkai, nei pasekmių atsiradimo atskiroje geografinėje teritorijoje reikalavimas (2005 m. spalio 25 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Groupe Danone prieš Komisiją*, T-38/02, Rink. p. II-4407, 150 punktas).

66 Be to, Pirmosios instancijos teismas mano, kad Komisija tinkamai įrodė konkretų kartelio poveikį atitinkamai rinkai.

67 Atsižvelgiant į tai pabrėžtina, kad ieškovės prielaida, pagal kurią, jei nustatydama baudą Komisija remiasi konkrečiu kartelio poveikiu, ji turi moksliškai įrodyti apčiuopiamo ekonominio poveikio rinkai buvimą bei priežastinį ryšį tarp poveikio ir pažeidimo, teismų praktikoje buvo atmesta.

68 Pirmosios instancijos teismas yra ne kartą nusprendęs, kad konkreti kartelio įtaka atitinkamai rinkai turi būti laikoma pakankamai įrodyta, jei Komisija gali pateikti konkrečių ir įtikinamų įrodymų su pagrįsta tikimybe patvirtinančių, kad kartelis turėjo įtakos rinkai (žr., be kita ko, [2005 m. liepos 18 d.] Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Scandinavian Airlines System prieš Komisiją*, [T-241/01, Rink. p. II-2917], 122 punktą; 2006 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *Archer Daniels Midland prieš Komisiją*, T-59/02, Rink. p. II-3627, 159–161 punktus; Sprendimo *Jungbunzlauer prieš Komisiją*, T-43/02, Rink. p. II-3435, 153–155 punktus; Sprendimo *Archer Daniels Midland prieš Komisiją*, T-329/01, Rink. p. II-3255, 176–178 punktus; Sprendimo *Roquette Frères prieš Komisiją*, T-322/01, Rink. p. II-3137, 73–75 punktus).

69 Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad ieškovės neginčijo šio sprendimo 13 punkte išdėstytų faktinių aplinkybių, kuriomis Komisija rėmėsi, kai padarė išvadą dėl konkretaus kartelio poveikio rinkai buvimo, teisingumo, t. y. kad per laikotarpį, kai beveik nesilaikyta kartelinio susitarimo, kainos sumažėjo, o per kitus laikotarpius – labai pakilo; kad taikyta keitimosi informacija sistema apie pardavimo apimtį ir kainų lygį; kad kartelio dalyvės kartu turėjo didelę dalį rinkos ir kad per visą pažeidimo laikotarpį atitinkamos kartelio dalyvių rinkos dalys santykinai nepakito. Ieškovės tik tvirtina, kad minėtos faktinės aplinkybės negali įrodyti, jog nagrinėjamas pažeidimas turėjo konkretų poveikį rinkai.

70 Tačiau iš teismų praktikos išplaukia, kad, remdamasi pirmesniame punkte nurodytais rodikliais, Komisija gali daryti išvadą, jog pažeidimas turėjo konkretų poveikį rinkai (šiuo klausimu žr. [minėtų Sprendimo *Jungbunzlauer prieš Komisiją* 159 punktą; Sprendimo *Roquette Frères prieš Komisiją* 78 punktą; 2006 m. rugsėjo 27 d. Sprendimo *Archer Daniels Midland prieš Komisiją*, T-59/02, 165 punktą; Sprendimo *Archer Daniels Midland prieš Komisiją*, T-329/01, 181 punktą]; 2006 m. gruodžio 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Raiffeisen Zentralbank Österreich ir kt. prieš Komisiją*, T-259/02–T-264/02 ir T-271/02, Rink. p. II-5169, 285–287 punktus).

71 Dėl ieškovių argumento, kad bylos medžiagoje pateikta kartelinių susitarimų nesilaikymo pavyzdžių, pažymėtina, jog to, kad kartelio nariai ne visada laikėsi susitarimų, nepakanka norint atmesti poveikio rinkai galimybę (šiuo klausimu žr. [minėto] Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Groupe Danone prieš Komisiją* 148 punktą).

72 Ieškovių pateiktų argumentų, susijusių su jų pačių elgesiu, taip pat negalima priimti. Tariamas tikras įmonės elgesys nėra svarbus vertinant kartelio poveikį rinkai, nes reikia atsižvelgti tik į viso pažeidimo pasekmes (2003 m. liepos 9 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Archer Daniels Midland* ir *Archer Daniels Midland Ingredients prieš Komisiją*, T-224/00, Rink. p. II-2597, 167 punktas). Taip pat negalima kaltinti Komisijos, jog ginčijamo sprendimo 303 konstatuojamojoje dalyje konstatavo, kad pradinis pranešimas nepaneigė išvadų dėl realaus pažeidimo poveikio rinkai. Iš tikrųjų jame esanti ekonometrinė analizė skirta tik ieškovių statistiniams duomenims.

73 Todėl atsižvelgiant į visus pirma pateiktus samprotavimus šis ieškinio pagrindas atmestinas kaip nepagrįstas.

74 Be to, naudodamasis savo neribota jurisdikcija ir atsižvelgdamas į pateiktus samprotavimus, Pirmosios instancijos teismas mano, kad nėra reikalo kelti klausimo dėl Komisijos vertinimo, susijusio su pradine bauda, nustatyta atsižvelgiant į sunkumą."

24 Apeliantės teigia, kad Pirmosios instancijos teismas nelogiškai ir netinkamai motyvavo skundžiamą sprendimą ir padarė teisės klaidą, nes nusprendė, kad Komisija turėjo teisę nustatyti pradinį baudos dydį atsižvelgusi į pažeidimo sunkumą, atsižvelgti į kartelio poveikį atitinkamai rinkai neturėdama įrodyti, kad susitarimai iš tikrųjų padarė tokį poveikį, ir bet kuriuo atveju, kad išvadą dėl šio poveikio padarė remdamasi paprastais rodikliais. Be to, nusprendęs, jog Komisija pakankamai įrodė, kad susitarimai padarė poveikį rinkai, Pirmosios instancijos teismas akivaizdžiai iškraipė KME grupės jam nurodytus faktus ir pateiktus ekonominio pobūdžio įrodymus.

25 Visų pirma Komisija tvirtina, kad pirmasis pagrindas netinkamas. Iš tikrųjų apeliantės nepateikė argumentų dėl skundžiamo sprendimo 60–65 punktų, kuriuose Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad nebūtina įrodyti konkretaus pažeidimo poveikio rinkai, nesvarbu, ar tai susiję su nagrinėjamų įmonių nevienodu vertinimu, ar pažeidimo sunkumu. Jos skundžia tik Pirmosios instancijos teismo perteklinius argumentus, kuriais remdamasis skundžiamo sprendimo 67 ir paskesniuose punktuose nusprendė, kad Komisija pakankamai įrodė konkretų kartelio poveikį atitinkamai rinkai.

26 Komisija pažymi, kad bet kuriuo atveju pirmasis apeliacinio skundo pagrindas nepriimtinas, nes susijęs su faktinių aplinkybių ir įrodymų vertinimu.

27 Paskui Komisija teigia, kad, jos nuomone, Pirmosios instancijos teismas tinkamai išnagrinėjo įrodymus.

28 Galiausiai ji tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas tinkamai motyvavo skundžiamą sprendimą, ypač jo 72 punktą, kuriame jis atmetė apeliančių pateiktus argumentus ir įrodymus.

Teisingumo Teismo vertinimas

29 Apeliantės neginčija Pirmosios instancijos teismo išvadų, susijusių su pažeidimo priskyrimu prie „labai sunkių pažeidimų“, kaip tai suprantama pagal gaires, nei nevienodo įmonių vertinimo atsižvelgiant į turimas atitinkamos rinkos dalis, kad būtų įvertintas kiekvienos įmonės konkretus svoris ir kartu jos neteisėtų veiksmų realus poveikis konkurencijai. Jos ginčija tik Pirmosios instancijos teismo išvadas, susijusias su konkrečiu kartelio poveikiu, kaip kriterijumi, į kurį atsižvelgiama nustatant pagrindinę baudą.

30 Pagal gairių 1 punkto A dalį vertinant pažeidimo sunkumo kriterijų reikia atsižvelgti į konkrečią jo įtaką rinkai tik jeigu ji gali būti įvertinta.

31 Iš tikrųjų konkrečiam kartelio poveikiui rinkai nustatyti reikia palyginti dėl kartelio susidariusią padėtį rinkoje su ta, kuri būtų esant laisvai konkurencijai. Tokiam palyginimui būtina remtis prielaidomis, nes yra daug kintamųjų, galinčių daryti poveikį rinkai.

32 Ginčijamo sprendimo 300 konstatuojamojoje dalyje Komisija pabrėžė, kad neįmanoma nustatyti, kaip būtų kitusios kainos nesant kartelio per daugiau nei dvylikos metų laikotarpį, t. y. kiek truko pažeidimas. Atmetusi apeliančių pateiktus argumentus, Komisija pateikė rodiklius, kurie leido ginčijamo sprendimo 314 konstatuojamojoje

dalyje padaryti išvadą, kad antikonkurencinė sistema bendrai padarė poveikį rinkai, nors ir neįmanoma jo tiksliai kiekybiškai įvertinti.

33 Iš ginčijamo sprendimo matyti, kad šiuo atveju Komisija nenusprendė, jog apskaičiuojant baudą įmanoma atsižvelgti į šį fakultatyvų kriterijų, t. y. konkretų pažeidimo poveikį rinkai, nes jis neišmatuojamas. Ši išvada neginčyta skundžiamame sprendime.

34 Skundžiamo sprendimo 68 ir 70 punktuose Pirmosios instancijos teismas priminė teismų praktiką, susijusią su reikalavimais, kurie keliami dėl konkretaus kartelio poveikio rinkai įrodymų. Taip pat to sprendimo 69 punkte ir 71–73 punktuose minėtas teismas patikrino, ar Komisija pakankamai įrodė konkretų kartelio poveikį atitinkamai rinkai. Tačiau jis patikrino tik papildomai, kaip nurodyta skundžiamo sprendimo 66 punkte, o prieš tai jo 64 punkte teisingai priminė, kad konkretus kartelių poveikis rinkai nėra lemiamas kriterijus nustatant baudų dydį. Vadinasi, apeliančių pateiktas pagrindas dėl šios Pirmosios instancijos teismo motyvų dalies yra netinkamas.

35 Bet kuriuo atveju Pirmosios instancijos teismo argumentais, susijusiais su skundžiamo sprendimo motyvavimu, atsakyta į apeliančių argumentą, apibendrintą skundžiamo sprendimo 38 punkto paskutiniame sakinyje, kad ginčijamame sprendime pateiktas motyvavimas ir išvada dėl konkretaus kartelio poveikio klaidingi, neįrodyti ir prieštaringi. Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad yra požymių, leidžiančių įrodyti, jog toks poveikis egzistuoja, bet nepaneigė, kad neįmanoma jo tiksliai įvertinti.

36 Todėl neprieštaraudamas sau Pirmosios instancijos teismas priminė, pirma, principą, kad konkretus pažeidimo poveikis rinkai nėra lemiamas kriterijus nustatant baudų dydį, ir, antra, patikrino ginčijamo sprendimo motyvavimą, susijusį su tokio poveikio egzistavimu.

37 Todėl apeliantės, kaip matyti iš jų apeliacinio skundo pirmojo pagrindo formuluotės, iš Pirmosios instancijos teismo atliktos kontrolės daro klaidingą išvadą, kad į konkretų pažeidimo poveikį rinkai turėjo būti atsižvelgta apskaičiuojant joms skirtos baudos pradinę sumą. Šis argumentas grindžiamas klaidinga prielaida.

38 Kalbant apie kaltinimus, susijusius su tuo, kad Pirmosios instancijos teismas iškraipė apeliančių jam pateiktus ekonominius įrodymus, nurodoma ne tai, kad Pirmosios instancijos teismas suprato ekonomines ataskaitas akivaizdžiai priešingai jų turiniui (šiuo klausimu žr. 2011 m. vasario 10 d. Sprendimo *Activision Blizzard Germany prieš Komisiją*, C-260/09 P, Rink. p. I-419, 57 punktą), o veikiau tai, kad Pirmosios instancijos teismas padarė šių ataskaitų turinio vertinimo klaidą. Bet kuriuo atveju apeliantės tiksliai nenurodo šių ataskaitų dalių, kurių aiškios ir tikslios prasmės Pirmosios instancijos teismas nesuprato. Iš to matyti, kad šis argumentas nepriimtinas.

39 Dėl šių aplinkybių pirmąjį apeliacinio skundo pagrindą reikia atmesti.

Dėl antrojo apeliacinio skundo pagrindo, susijusio su tam tikromis teisės klaidomis, padarytomis atsižvelgiant į apyvartą

Šalių argumentai

40 Antrasis apeliacinio skundo pagrindas susijęs su skundžiamo sprendimo 85–94 punktais. Iš esmės jis susijęs su to sprendimo 90–94 punktais, kurie suformuluoti taip:

„90 Šiuo atžvilgiu ieškovės teigia, kad, pirma, pramoninių vamzdžių gamintojai nekontroliuoja vario kainos, nes ji nustatoma pagal [*London Metal Exchange*], ir,

antra, kad būtent patys pramoninių vamzdžių pirkėjai sprendžia, už kokią kainą įsigyti metalą. Taip pat ieškovės pabrėžia, kad metalo kainų svyravimas neturi jokio poveikio jų pelnui.

91 Vis dėlto konstatuotina, kad nėra jokios pagrįstos priežasties apskaičiuoti apyvartą atitinkamoje rinkoje neatsižvelgiant į tam tikras gamybos išlaidas. Kaip teisingai pažymėjo Komisija, visuose pramonės sektoriuose egzistuoja neišvengiamos galutinio produkto išlaidos, kurių gamintojas negali valdyti, tačiau kurios vis tiek yra esminis visos jo veiklos elementas, todėl nustatant pradinį baudos dydį jos turi būti įtrauktos į apyvartą (šiuo klausimu žr. 2000 m. kovo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Cimenteries CBR ir kt. prieš Komisiją*, T-25/95, T-26/95, T-30/95–T-32/95, T-34/95–T-39/95, T-42/95–T-46/95, T-48/95, T-50/95–T-65/95, T-68/95–T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 ir T-104/95, Rink. p. II-491, 5030 ir 5031 punktus). Aplinkybė, kad vario kaina sudaro didelę pramoninių vamzdžių galutinės kainos dalį ar kad vario kainų svyravimo rizika didesnė nei kitų pirminių žaliavų, tokios išvados nepaneigia.

92 Galiausiai dėl įvairių ieškovių kaltinimų, kuriais tvirtinama, kad atsižvelgiant į atgrasomojo baudų poveikio tikslą ir vienodo požiūrio principą, būtų prasminga nustatyti baudas atsižvelgiant ne į atitinkamos rinkos apyvartos kriterijų, o į paveikto sektoriaus rentabilumą ar su juo susijusią pridėtą vertę, reikia pripažinti, kad jie netinkami. Visų pirma šiuo atžvilgiu konstatuotina, kad pažeidimo sunkumas nustatomas atsižvelgiant į daugelį kriterijų, kuriuos vertindama Komisija turi didelę diskreciją (2007 m. gruodžio 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *BASF prieš Komisiją*, T-101/05 ir T-111/05, Rink. p. II-4949, 65 punktas), tačiau privalomo ar baigtinio kriterijų, į kuriuos reikia atsižvelgti, sąrašo nėra ([minėto] Sprendimo *Dalmine prieš Komisiją* 129 punktas). Ne Bendrijos teismas, o Komisija, naudodamasi savo diskrecija ir atsižvelgdama į vienodo požiūrio principo ir

Reglamento Nr. 17 nustatytas ribas, sprendžia, į kokius kriterijus ir statistinius duomenis atsižvelgs įgyvendindama politiką, kuri užtikrina EB 81 straipsnyje numatytų draudimų laikymąsi.

93 Neginčytina, kad įmonės ar rinkos apyvarta, naudojama kai pažeidimo sunkumo vertinimo kriterijus, neišvengiamai yra netikslus ir netobulas. Jis neleidžia skirti sektorių su didele pridėtine verte nuo sektorių su maža pridėtine verte arba pelningų įmonių nuo mažiau pelningų. Tačiau, nepaisant jos netikslumo, šiuo metu ir Bendrijos teisės aktų leidėjas, ir Komisija bei Teisingumo Teismas konkurencijos teisėje apyvartą laiko tinkamu kriterijumi atitinkamų įmonių dydžiui ir ekonominiam pajėgumui vertinti (žr., be kita ko, [minėto] Sprendimo *Musique diffusion française ir kt. prieš Komisiją* 121 punktą; Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalį; 2004 m. sausio 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (OL L 24, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 3 t., p. 40) 10 konstatuojamąją dalį bei 14 ir 15 straipsnius).

94 Atsižvelgiant į visa tai, kas pasakyta, darytina išvada, kad, nustatydama atitinkamos rinkos dydį, Komisija teisingai atsižvelgė į vario kainą."

41 Apeliančių nuomone, Pirmosios instancijos teismas pažeidė Bendrijos teisę ir netinkamai motyvavo skundžiamą sprendimą, nes patvirtino nuorodą, kuria rėmėsi Komisija, kai vertino pažeidimo paveiktos rinkos dydį, kad nustatytų su sunkumu susijusį baudos elementą, į rinkos vertę, į kurią klaidingai įtraukė pajamas iš pardavimo aukštesnėje rinkoje, nesutampančioje su „kartelio" rinka, nors kartelio nariai nėra vertikaliai integruoti į aukštesnę rinką.

42 Apeliantės nurodo, kad vario perdirbimo pramonė turi specifinių požymių. Visų pirma būtent klientas nustato metalo pirkimo *London Metal Exchange* momentą ir todėl jo kainą. Nors vamzdžių gamintojui šią kainą su perdirbimo marža sumoka klientas, į ją atsižvelgus apskaičiuojant įmonės apyvartą būtų nepaisoma rinkos ekonominės realybės, kuriai būdinga būtent didelę gaminio kainos dalį sudaranti pirminė žaliava ir labai dideli šios pirminės žaliavos kainos svyravimai. Pirmosios instancijos teismas nustatė šias faktines aplinkybes.

43 Anot apeliančių, Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą, nes nenusprendė, kad Komisija turėjo atsižvelgti į Pirmosios instancijos teismo praktiką ir savo praktiką, pagal kurias nustatydama pradinį baudos dydį ir (arba) taikydama 10 % apyvartos ribą ji turi atsižvelgti į atitinkamos rinkos savybes.

44 Be to, apeliantės teigia, kad Pirmosios instancijos teismas pažeidė nediskriminavimo principą, pagal kurį reikalaujama skirtingas situacijas vertinti skirtingai, nes apeliančių nevertino skirtingai nei kitų įmonių, kurių apyvartai pirminės žaliavos kaina nedaro tokio poveikio.

45 Galiausiai apeliantės ginčija tai, kad Pirmosios instancijos teismas rėmėsi teismų praktika, grindžiama Komisijos diskrecija. Jos mano, kad Pirmosios instancijos teismas neišnagrinėjo, ar kartelio sunkumui nustatyti Komisijos naudoti kriterijai reikšmingi ir tinkami.

46 Komisija teigia, kad tiek, kiek apeliantės Teisingumo Teismo prašo pateikti kitokį vertinimą dėl pramoninių vamzdžių sektoriaus vieningumo, nei pateikė Pirmosios instancijos teismas, šis pagrindas nepriimtinas. Be to, ji ginčija KME grupės aprašytas

faktines aplinkybes, t. y. kad vamzdžių gamintojai pirkdami varį dažnai veikia kaip kliento atstovai, ir tai, kad Pirmosios instancijos teismas nagrinėjo šį klausimą.

47 Bet kuriuo atveju Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 91 punkte teisingai pažymėjo, kad visuose pramonės sektoriuose egzistuoja su galutiniu produktu susijusios neišvengiamos išlaidos, kurių gamintojas negali valdyti, tačiau kurios vis tiek yra esminis visos jo veiklos elementas, todėl nustatant pradinį baudos dydį jos turi būti įtrauktos į apyvartą.

48 Taip pat skundžiamo sprendimo 93 punkte Pirmosios instancijos teismas teisingai nusprendė, kad, nepaisant netikslumo, šiuo metu ir Bendrijos teisės aktų leidėjas, ir Komisija bei Teisingumo Teismas konkurencijos teisėje apyvartą laiko tinkamu kriterijumi atitinkamų įmonių dydžiui ir ekonominiam pajėgumui vertinti.

Teisingumo Teismo vertinimas

49 Iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, kad vertinant pažeidimo sunkumą reikia atsižvelgti į daug elementų, kurių pobūdis ir svarba skiriasi atsižvelgiant į pažeidimo rūšį ir atitinkamo pažeidimo konkrečias aplinkybes. Atsižvelgiant į susiklosčiusią situaciją, vienas iš pažeidimo sunkumo vertinimo kriterijų gali būti prekių, kurios yra pažeidimo dalykas, kiekis ir vertė, įmonės dydis bei ekonominis pajėgumas, todėl ir įtaka, kurią ji galėjo daryti atitinkamai rinkai (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Musique Diffusion française ir kt. prieš Komisiją* 120 punktą).

50 Nors Teisingumo Teismas nusprendė, kad nustatant baudą galima atsižvelgti tiek į bendrą įmonės apyvartą, kuri yra jos dydžio ir ekonominio pajėgumo rodiklis, tiek į apyvartos, kuri pasiekta iš prekių, kurios yra pažeidimo dalykas ir todėl gali būti pažeidimo masto rodiklis, vis dėlto Teisingumo Teismas pripažino, kad bendra įmonės apyvarta yra netikslus ir netobulas jos dydžio rodiklis (minėto Sprendimo *Musique Diffusion française ir kt. prieš Komisiją* 121 punktas; 1998 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Baustahlgewebe prieš Komisiją*, C-185/95 P, Rink. p. I-8417, 139 punktas; 2005 m. birželio 28 d. Sprendimo *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ir C-213/02 P, Rink. p. I-5425, 243 punktas; 2006 m. gegužės 18 d. Sprendimo *Archer Daniels Midland ir Archer Daniels Midland Ingredients prieš Komisiją*, C-397/03 P, Rink. p. I-4429, 100 punktas ir 2009 m. kovo 19 d. Sprendimo *Archer Daniels Midland prieš Komisiją*, C-510/06 P, Rink. p. I-1843, 74 punktas).

51 Be to, Teisingumo teismas ne kartą pabrėžė, kad nei vienam, nei kitam iš šių skaičių nereikia suteikti neproporcingos svarbos, palyginti su kitais pažeidimo sunkumo vertinimo kriterijais (minėtų sprendimų *Musique Diffusion française ir kt. prieš Komisiją* 121 punktas; *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją* 243 punktas; 2006 m. gegužės 18 d. Sprendimo *Archer Daniels Midland* ir *Archer Daniels Midland Ingredients prieš Komisiją* 100 punktas ir 2009 m. kovo 19 d. Sprendimo *Archer Daniels Midland prieš Komisiją* 74 punktas).

52 Vadinasi, Pirmosios instancijos teismas nepadarė teisės klaidos dėl to, kad skundžiamo sprendimo 93 punkte priminė, jog nors apyvarta yra netikslus ir netobulas kriterijus, vis dėlto jis yra tinkamas atitinkamų įmonių dydžiui ir ekonominiam pajėgumui vertinti.

53 Pirmosios instancijos teismas nepadarė teisės klaidos ir kai skundžiamo sprendimo 91 punkte nusprendė, kad nėra jokios pagrįstos priežasties apskaičiuoti apyvartą atitinkamoje rinkoje neatsižvelgiant į tam tikras gamybos išlaidas. Kaip generalinė advokatė pažymėjo išvados 141 punkte, jei tam tikrais atvejais būtų neatsižvelgiama į

bendrą apyvartą, o tam tikrais atvejais – atsižvelgiama, reikėtų nustatyti ribą, t. y. atitinkamos apyvartos ir bendros apyvartos santykį, kurią būtų sunku taikyti ir dėl to kiltų nesibaigiančių ir neišsprendžiamų ginčų, įskaitant pareiškimus dėl diskriminacijos.

54 Galiausiai Pirmosios instancijos teismas tinkamai motyvavo skundžiamą sprendimą ir įvykdė jam tenkančią kontrolės pareigą. Kadangi apeliantės ginčijo tai, kad atitinkamos rinkos dydžiui vertinti remtasi apyvarta, Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 88 punkte atmetė Komisijos tvirtinimą, kad jei iš apyvartos rinkoje būtų atimta vario kaina, apeliantėms nustatyta pradinė bauda nebūtinai būtų buvusi mažesnė nei 35 milijonai EUR. Paskui skundžiamo sprendimo 90 ir 91 punktuose Pirmosios instancijos teismas patikrino, ar vertindama rinkos dydį Komisija klaidingai atsižvelgė į vario kainą.

55 Iš šių argumentų matyti, kad Pirmosios instancijos teismas įvykdė jam tenkančią kontrolės pareigą, pateikė atsakymą dėl apeliančių pateikto ieškinio pagrindo ir nepadarė teisės klaidos dėl to, kad skundžiamo sprendimo 94 punkte nusprendė, jog nustatydama atitinkamos rinkos dydį Komisija teisingai atsižvelgė į vario kainą.

56 Dėl kaltinimo, kad Pirmosios instancijos teismas neišnagrinėjo, ar Komisijos naudoti kriterijai kartelio sunkumui nustatyti buvo reikšmingi ir tinkami, reikia priminti, jog pareikšdamas ieškinį dėl sprendimo konkurencijos srityje būtent ieškovas turi suformuluoti ieškinio pagrindus šiuo atžvilgiu, o ne Pirmosios instancijos teismas savo iniciatyva kontroliuoti, kokią svarbą Komisija suteikė kriterijams, į kuriuos atsižvelgė nustatydama baudą.

57 Todėl antrasis apeliacinio skundo pagrindas nepagrįstas.

Dėl trečiojo apeliacinio skundo pagrindo, susijusio su tam tikromis klaidomis, padarytomis atsižvelgiant į pažeidimo trukmę

Šalių argumentai

58 Apeliantės pažymi, kad jų pateiktas trečiasis apeliacinio skundo pagrindas susijęs su skundžiamo sprendimo 100–105 punktais. Jos teigia, kad Pirmosios instancijos teismas pažeidė Bendrijos teisę ir neaiškiai, nelogiškai bei netinkamai motyvavo šį sprendimą, nes patvirtino ginčijamo sprendimo dalį, kurioje Komisija klaidingai taikė gaires, ir pažeidė proporcingumo ir vienodo požiūrio principus, nes nustatė pradinės baudos padidinimo maksimalią procentinę išraišką už pažeidimo trukmę.

59 Anot apeliančių, iš gairių 1 punkto B dalies matyti, kad didinant baudą už pažeidimo trukmę siekiama „veiksmingai kovoti su konkurencijos apribojimais, turinčiais ilgalaikės neigiamos įtakos vartotojams“. Iš teismų praktikos matyti ir tai, kad turi egzistuoti priežastinis ryšys tarp pažeidimo trukmės ir jo žalingo poveikio. Tačiau Pirmosios instancijos teismas nepatikrino, ar vertindama pažeidimo sunkumą Komisija iš tikrųjų suteikė tokią svarbą, kokią jis turėjo, nes kartelio intensyvumas ir veiksmingumas keitėsi laikui bėgant. Todėl skundžiamo sprendimo 104 punkte Pirmosios instancijos teismas klaidingai nusprendė, kad 125 % padidinta pradinė bauda nėra akivaizdžiai neproporcinga.

60 Komisija pažymi, kad Teisingumo Teismas neturi kompetencijos Pirmosios instancijos teismo pateikto vertinimo dėl baudos dydžio pakeisti savuoju. Todėl šis apeliacinio skundo pagrindas yra nepriimtinas.

61 Bet kuriuo atveju Pirmosios instancijos teismas pateikė aiškų ir logišką savo vertinimo paaiškinimą, kuriuo atsakyta į visus KME grupės pateiktus teisinius pagrindus.

Teisingumo Teismo vertinimas

62 Pateikdamos trečiąjį apeliacinio skundo pagrindą apeliantės ginčija baudos padidinimo principą, siekiant atsižvelgti į pažeidimo trukmę, ir kartu šio principo taikymo rezultatą, kiek tai su jomis susiję, t. y. kad 35 milijonų EUR pradinė baudos suma padidinta 125 %, siekiant atsižvelgti į 12 m. ir 10 mėn. pažeidimo trukmę už kiekvienus dalyvavimo metus taikant 10 % padidinimą. Todėl pagrindinė bauda pasiekė 56,88 milijonus EUR.

63 Kaip generalinė advokatė pažymėjo savo išvados 162 punkte, pastabos dėl rezultato grindžiamos klaidinga prielaida, kad padidinta 125 %, nes iš tikrųjų tik 62,51 % (56,88/35 = 1,6251).

64 Dėl baudos padidinimo principo, kad būtų atsižvelgta į pažeidimo trukmę, nebūtina nustatyti materialaus tiesioginio ryšio tarp trukmės ir didesnės žalos, padarytos konkurencijos taisyklėmis siekiamiems Bendrijos tikslams.

65 Iš tikrųjų taikant EB 81 straipsnio 1 dalį nereikia atsižvelgti į konkretų susitarimo poveikį, jei paaiškėja, kad susitarimo tikslas yra konkurencijos ribojimas, trukdymas arba iškraipymas (šiuo klausimu žr. 1966 m. liepos 13 d. Sprendimą *Consten*

ir Grundig prieš Komisiją, 56/64 ir 58/64, Rink. p. 429). Būtent taip yra susitarimų, kuriais akivaizdžiai ribojama konkurencija, kaip antai dėl kainų nustatymo ir rinkos pasidalijimo, atveju, kaip ir šioje byloje. Nors kartelis užfiksuoja jį sudarant buvusią padėtį rinkoje, ilga jo trukmė gali sustingdyti struktūras, sumažinti kartelio dalyvių polinkį į naujoves ir vystymąsi. Grįžimas į laisvą konkurenciją dar sunkesnis ir ilgiau trunkantis, nes pats kartelis truko ilgai.

66 Net jei kartelio intensyvumas ir veiksmingumas kinta laikui bėgant, vis dėlto tas kartelis toliau egzistuoja ir todėl dar labiau stingdo rinkos struktūras.

67 Dėl prielaidos, kad susitarimas visiškai nebuvo įgyvendinamas, reikia priminti, jog gairių 3 punkte numatyta, kad neteisėtų susitarimų arba veiksmų neįgyvendinimas praktikoje gali būti lengvinanti aplinkybė, dėl kurios mažinama pagrindinė bauda. Vis dėlto nematyti, kad taip buvo šiuo atveju, nes apeliantės ginčijo ne kartelio įgyvendinimą, kiek tai susiję su jomis, o tik tai, kad neatsižvelgta į kitusį šio įgyvendinimo intensyvumą ir konkretų bei objektyvų kartelio poveikį vartotojams.

68 Be to, gali būti sunku kiekybiškai įvertinti realią žalą vartotojams, turint omenyje daugybę kintamųjų, darančių įtaką pagaminto produkto kainų nustatymui.

69 Bet kuriuo atveju teisės aktų leidėjas pažeidimo trukmę nurodė kaip kriterijų, į kurį turi būti atsižvelgiama nustatant baudų dydį.

70 Atsižvelgiant į šias aplinkybes skundžiamo sprendimo 105 punkte Pirmosios instancijos teismas ieškinio pagrindą, susijusį su baudos padidinimu už kartelio trukmę, teisingai atmetė kaip nepagrįstą.

71 Iš visų šių aplinkybių matyti, kad trečiasis apeliacinio skundo pagrindas nepagrįstas.

Dėl ketvirtojo apeliacinio skundo pagrindo, susijusio su tam tikromis klaidomis, padarytomis vertinant apeliančių bendradarbiavimą

Šalių argumentai

72 Apeliantės pažymi, kad ketvirtasis apeliacinio skundo pagrindas susijęs su skundžiamo sprendimo 123–134 punktais. Jos teigia, kad Pirmosios instancijos teismas pažeidė Bendrijos teisę, nes patvirtino ginčijamo sprendimo dalį, kurioje Komisija joms nesumažino baudos už bendradarbiavimą, nepatenkantį į pranešimo dėl bendradarbiavimo sritį, ir tai padarė pažeidusi gairių 3 punkto šeštą įtrauką ir teisingumo bei vienodo požiūrio principus.

73 Anot apeliančių, tik joms turėjo būti sumažinta bauda dėl to, kad pateikė pažeidimo trukmės įrodymų, priešingai nei *Outokumpu* grupė, pateikusi tik informacijos, susijusios su visa kartelio trukme.

74 Komisija teigia, kad tiek, kiek KME grupė Teisingumo Teismo prašo pakeisti Pirmosios instancijos teismo vertinimą savuoju, šis pagrindas nepriimtinas.

75 Be to, šis pagrindas nepagrįstas. Komisija tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas, atsakydamas į visus KME grupės pateiktus teisinius argumentus, pateikė aiškų ir logišką paaiškinimą dėl savo vertinimo, kada gali būti taikomas atleidimas nuo dalies baudos.

76 Dėl baudos sumažinimo *Outokumpu* grupei Komisija pažymi, kad *Outokumpu* grupės pateikta informacija jai leido atlikti tyrimą ir rasti įrodymų. Apeliantės palengvino užduotį, nes pateikė įrodymų daugiau nei šešiolika mėnesių vėliau už *Outokumpu* grupę, bet tik tiek. Priešingai nei leidžia suprasti apeliantės iš savo apeliacinio skundo, joms nebuvo taikytas atleidimas nuo dalies baudų remiantis Komisijos pranešimu dėl baudų neskyrimo ar sumažinimo kartelių atvejais, nes toks atleidimas susijęs su įrodymais apie „Komisijai iki tol nežinomus faktus“, o taip nebuvo, kalbant apie viso kartelio trukmę.

77 Galiausiai Komisija pabrėžia, kad baudos sumažinimas apeliančių nurodytu atveju prieštarautų pranešimo dėl bendradarbiavimo D skyriui, pagal kurį numatyta, kad bauda sumažinama tada, kai įmonė Komisijai pateikia informacijos, dokumentų ar kitų įrodymų, padedančių atskleisti padarytą pažeidimą.

Teisingumo Teismo vertinimas

78 Primintina, kad pagal pranešimą dėl bendradarbiavimo bauda neskiriama ar labai sumažinama tik įmonei, kuri pirmoji pateikia informacijos, turinčios lemiamos reikšmės kartelio egzistavimui įrodyti.

79 Skundžiamo sprendimo 144 ir 145 punktuose Pirmosios instancijos teismas išnagrinėjo apeliančių ir *Outokumpu* grupės bendradarbiavimo aplinkybes. Tačiau kalbama apie pastabas ir faktinių aplinkybių vertinimus, kurių Teisingumo Teismas neturi tikrinti nagrinėdamas apeliacinį skundą.

80 Be to, atsižvelgiant į išvadą, kad apeliantės bendradarbiavo vėliau nei *Outokumpu* grupė, skundžiamo sprendimo 147 punkte Pirmosios instancijos teismas teisingai iš to padarė išvadą, kad apeliančių padėtis nebuvo panaši į *Outokumpu* grupės ir todėl jos nebuvo diskriminuojamos.

81 Galiausiai apeliantės nenurodo, kodėl Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą skundžiamo sprendimo 130 ir 131 punktuose pateiktuose motyvuose, ir, be kita ko, nepaaiškina, kodėl pateikti įrodymai apie Komisijai jau žinomus faktus pagrindžia tai, kad bauda būtų sumažinta dar labiau dėl lengvinančių aplinkybių nei anksčiau Komisijai pateikta nauja informacija. Vadinasi, šis argumentas nepriimtinas, nes pernelyg netikslus.

82 Iš visų šių aplinkybių matyti, kad dalis ketvirtojo apeliacinio skundo pagrindo nepriimtina, o dalis – nepagrįsta.

Dėl penktojo apeliacinio skundo pagrindo, susijusio su teisės į veiksmingą teisminę gynybą pažeidimu

Šalių argumentai

83 Apeliantės teigia, kad Pirmosios instancijos teismas pažeidė Bendrijos teisę ir pagrindinę jų teisę į veiksmingą nekliudomą teisminę gynybą dėl to, kad atidžiai ir rūpestingai neišnagrinėjo jų argumentų ir pernelyg bei nepagrįstai pasitikėjo Komisijos diskrecija.

84 Jos pažymi, kad doktrina, susijusi su „diskrecija“ ir „teismo susilaikymu [nuo vertinimo]“, šiuo metu jau nebeturėtų būti taikoma, nes dabar pagal Bendrijos teisę Komisija skiria milžiniškas baudas, o tokia raida dažnai vadinama Europos konkurencijos teisės faktine „penalizacija“.

85 Be to, EB 81 straipsnio 3 dalyje nustatytos išimties tiesioginis taikymas, įvestas Reglamentu Nr. 1/2003 pakeičiant ankstesnę patvirtinimo sistemą, savaime pašalina galimybę bet kokiai Komisijos diskrecijai taikant konkurencijos taisykles ir todėl teismams, kurie kontroliuoja, kaip Komisija taiko tas taisykles konkrečiais atvejais, suteikia tik labai menką galimybę remtis teismo susilaikymu.

86 Be to, apeliantės teigia, kad Komisijos diskrecijos neturėtų pateisinti tai, jog Komisija tariamai kompetentingesnė vertinti sudėtingus faktus ar ekonominius klausimus. Šiuo klausimu jos pažymi, kad ir Teisingumo Teismas, ir Pirmosios instancijos teismas sėkmingai vykdė ypač intensyvią sudėtingų atvejų teisminę kontrolę.

87 Taip pat atsižvelgiant į EB 229 straipsniu ir Reglamento Nr. 1/2003 31 straipsniu Pirmosios instancijos teismui suteiktą neribotą jurisdikciją, šis teismas neturėtų pripažinti jokios Komisijos diskrecijos ne tik, kiek tai susiję su baudos tinkamumu ir proporcingumu, bet ir kiek tai susiję su Komisijos taikytu darbo metodu atliekant skaičiavimus. Anot apeliančių, Pirmosios instancijos teismas turi išnagrinėti, kaip kiekvienu konkrečiu atveju Komisija įvertino neteisėtų veiksmų sunkumą ir trukmę ir todėl Komisijos vertinimą gali pakeisti savuoju panaikindamas, sumažindamas ar padidindamas baudą.

88 Apeliantės primena ir tai, kad Europos Žmogaus Teisių Teismas yra nusprendęs, jog administracinės teisės taikymas priimant administracinius sprendimus ir skiriant baudas savaime nepažeidžia 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK) 6 straipsnio 1 dalies. Vis dėlto šiam taikymui turi būti nustatytos pakankamai stiprios procesinės garantijos ir veiksmingos teisminės kontrolės sistema, apimanti neribotą jurisdikciją kontroliuoti administracinius sprendimus. Teisė į „veiksmingą [teisių] gynybą teisme“ įtvirtinta ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 47 straipsnyje.

89 Visų pirma Komisija tvirtina, kad penktasis apeliacinio skundo pagrindas yra pernelyg bendras ir netikslus, kad Teisingumo Teismas jį galėtų nagrinėti. Paskui ji pažymi, kad KME grupė neginčija Komisijos sprendimų teisminės kontrolės pagrindinės struktūros, ir nepateikia jokios informacijos, paaiškinančios, kuo Pirmosios instancijos teismo nurodyta Komisijos diskrecija įrodo, jog Pirmosios instancijos teismas netinkamai patikrino ginčijamo sprendimo teisėtumą, atsižvelgęs į jame KME grupės pateiktus antrąjį, trečiąjį ir ketvirtąjį ieškinio pagrindus.

90 Galiausiai, anot Komisijos, KME grupė apsiriboja tik tuo, kad pamini „baudžiamuosius kaltinimus“ ir EŽTK 6 straipsnio 1 dalį, bet nenagrinėja, kokios išvados darytinos tuo remiantis.

Teisingumo Teismo vertinimas

91 Pateikdamos penktąjį apeliacinio skundo pagrindą apeliantės ginčija tai, kaip Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad turi atsižvelgti į didelę Komisijos diskreciją, ir kartu tai, kaip jis iš tikrųjų tikrino skundžiamą sprendimą. Apeliantės nurodo EŽTK 6 straipsnį bei Chartiją, tačiau tiksliai nenurodo, ar jos šiuo atžvilgiu ginčija teisminės kontrolės principus, ar tai, kaip Pirmosios instancijos teismas vykdė šią kontrolę toje byloje.

92 Veiksmingos teisminės gynybos principas yra bendrasis Sąjungos teisės principas, kuris šiuo metu įtvirtintas Chartijos 47 straipsnyje (žr. 2010 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *DEB*, C-279/09, Rink. p. I-13849, 30 ir 31 punktus; 2011 m. kovo 1 d. Nutarties *Chartry*, C-457/09, Rink. p. I-819, 25 punktą ir 2011 m. liepos 28 d. Sprendimo *Samba Diouf*, C-69/10, Rink. p. I-7151, 49 punktą).

93 Institucijų sprendimų teisminė kontrolė įtvirtinta steigimo sutartyse. Be teisėtumo kontrolės, kuri šiuo metu nustatyta SESV 263 straipsnyje, numatyta neribota jurisdikcija, kiek tai susiję su reglamentuose nustatytų sankcijų kontrole.

94 Dėl teisėtumo kontrolės Teisingumo Teismas nusprendė, kad nors tose srityse, kuriose atliekami sudėtingi ekonominiai vertinimai, Komisija turi diskreciją ekonominėje srityje, tai nereiškia, kad Sąjungos teismas turi susilaikyti nuo Komisijos ekonominių duomenų aiškinimo kontrolės. Iš tikrųjų Sąjungos teismas turi patikrinti ne tik pateiktų įrodymų faktinį teisingumą, patikimumą ir nuoseklumą, bet ir tai, ar šie įrodymai apima visus esminius duomenis, į kuriuos reikia atsižvelgti vertinant sudėtingą padėtį, ir ar jie gali pagrįsti jais remiantis padarytas išvadas (žr. 2005 m. vasario 15 d. Sprendimo *Komisija prieš Tetra Laval*, C-12/03 P, Rink. p. I-987, 39 punktą ir 2007 m.

lapkričio 22 d. Sprendimo *Ispanija prieš Lensing*, C-525/04 P, Rink. p. I-9947, 56 ir 57 punktus).

95 Kiek tai susiję su sankcija už konkurencijos teisės pažeidimus, Reglamento Nr. 17 15 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje numatyta, kad nustatant baudos dydį atsižvelgiama į pažeidimo sunkumą ir trukmę.

96 Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad nustatant baudų dydį reikia įvertinti pažeidimų trukmę ir visus kriterijus, į kuriuos atsižvelgiama vertinant pažeidimų sunkumą, pavyzdžiui, į kiekvienos įmonės elgesį, vaidmenį, kurį kiekviena jų atliko derinant veiksmus, pelną, kurį šios įmonės gavo iš šių veiksmų, įmonių dydį ir atitinkamų prekių vertę, taip pat pavojų, kurį šios rūšies pažeidimai kelia Europos bendrijai (minėtų sprendimų *Musique Diffusion française ir kt. prieš Komisiją* 129 punktas; *Dansk Rørindustri ir kt. prieš Komisiją* 242 punktas ir 2009 m. rugsėjo 3 d. Sprendimo *Prym ir Prym Consumer prieš Komisiją*, C-534/07 P, Rink. p. I-7415, 96 punktas).

97 Teisingumo Teismas yra nurodęs ir tai, kad turi būti atsižvelgiama į tokius objektyvius požymius, kaip antai antikonkurencinių veiksmų turinys ir trukmė, jų skaičius ir intensyvumas, paveiktos rinkos dydis ir žala viešajai ekonominei tvarkai. Taip pat nagrinėjant reikia atsižvelgti į atsakingų įmonių santykinę svarbą ir rinkos dalį bei galimą recidyvą (2004 m. sausio 7 d. Sprendimo *Aalborg Portland ir kt. prieš Komisiją*, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ir C-219/00 P, Rink. p. I-123, 91 punktas).

98 Dėl šių kriterijų gausos Komisija turi atlikti išsamų pažeidimo aplinkybių tyrimą.

99 Siekdama skaidrumo Komisija priėmė gaires, kuriose nurodė, kaip vertins vienokią ar kitokią pažeidimo aplinkybę ir koks gali būti jų poveikis baudos dydžiui.

100 Gairėse, dėl kurių Teisingumo Teismas nusprendė, kad jose nustatyta orientacinė elgesio taisyklė, nurodanti sektiną praktiką, nuo kurios konkrečiu atveju administracija negali nukrypti nenurodžiusi priežasčių, atitinkančių vienodo požiūrio principą (minėto 2006 m. gegužės 18 d. Sprendimo *Archer Daniels Midland ir Archer Daniels Midland Ingredients prieš Komisiją* 91 punktas), tik aprašytas Komisijos taikomas pažeidimo tyrimo metodas ir kriterijai, į kuriuos ji įsipareigoja atsižvelgti nustatydama baudos dydį.

101 Reikia priminti pareigą motyvuoti Bendrijos aktus. Šiuo atveju ši pareiga ypač svarbi. Komisija turi motyvuoti savo sprendimą ir visų pirma paaiškinti, kokį svorį suteikė ir kaip vertino elementus, į kuriuos atsižvelgė (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Prym ir Prym Consumer prieš Komisiją* 87 punktą). Šio motyvavimo buvimą turi patikrinti teismas savo iniciatyva.

102 Be to, Sąjungos teismas turi atlikti jam priskiriamą teisėtumo kontrolę remdamasis ieškovo nurodytomis aplinkybėmis pateiktiems ieškinio pagrindams pagrįsti. Atlikdamas šią kontrolę teismas negali remtis Komisijos turima diskrecija, nei kiek tai susiję su pasirinktais elementais, į kuriuos atsižvelgta taikant gairėse minėtus kriterijus, nei kiek tai susiję su šių elementų vertinimu, kad atsisakytų vykdyti išsamią teisinę ir faktinę kontrolę.

103 Teisėtumo kontrolę papildė neribota jurisdikcija, kuri Sąjungos teismui buvo suteikta pagal Reglamento Nr. 17 17 straipsnį, o šiuo metu – pagal Reglamento Nr. 1/2003 31 straipsnį, remiantis SESV 261 straipsniu. Ši jurisdikcija, be baudos teisėtumo paprastos kontrolės, teismui suteikia teisę pakeisti Komisijos vertinimą savuoju, todėl ir panaikinti, sumažinti ar padidinti skirtą vienkartinę ar periodinę baudą (šiuo klausimu žr. 2002 m. spalio 15 d. Sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. prieš Komisiją*, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ir C-254/99 P, Rink. p. I-8375, 692 punktą).

104 Vis dėlto reikia pabrėžti, kad neribotos jurisdikcijos įgyvendinimas neprilygsta patikrinimui savo iniciatyva, ir priminti, kad Sąjungos teismuose vyksta rungimosi procesas. Išskyrus su viešąja tvarka susijusius pagrindus, kuriuos teismas tikrina savo iniciatyva, kaip antai skundžiamo sprendimo nemotyvavimas, būtent ieškovas turi nurodyti su ginčijamu sprendimu susijusius ieškinio pagrindus ir pateikti įrodymų šiems pagrindams pagrįsti.

105 Šis procesinis reikalavimas neprieštarauja taisyklei, pagal kurią, kiek tai susiję su konkurencijos taisyklių pažeidimais, būtent Komisija turi pateikti jos konstatuotų pažeidimų įrodymų ir nustatyti įrodymus, kurie pakankamai patvirtina pažeidimą sudarančių aplinkybių egzistavimą. Iš tikrųjų pareiškiant ieškinį teisme iš ieškovo reikalaujama būtent nurodyti skundžiamo sprendimo ginčijamus elementus, šiuo atžvilgiu suformuluoti kaltinimus ir pateikti įrodymų su svariais požymiais, įrodančiais, kad jo kaltinimai pagrįsti.

106 Taigi sutartyse nustatyta kontrolė reiškia, kad Sąjungos teismas atlieka ir teisinę, ir faktinę kontrolę ir kad jis turi teisę vertinti įrodymus, panaikinti skundžiamą sprendimą ir pakeisti baudų dydžius. Todėl nematyti, kad SESV 263 straipsnyje nustatyta

teisėtumo kontrolė, kurią papildo Reglamento Nr. 1/2003 31 straipsnyje suteikta neribota jurisdikcija, kiek tai susiję su baudos dydžiu, prieštarauja Chartijos 47 straipsnyje įtvirtinto veiksmingos teisminės gynybos principo reikalavimams.

107 Vadinasi, penktasis apeliacinio skundo pagrindas tiek, kiek jis susijęs su teisminės kontrolės taisyklėmis atsižvelgiant į veiksmingos teisminės gynybos principą, yra nepagrįstas.

108 Tiek, kiek susijęs su tuo, kaip Pirmosios instancijos teismas vykdė skundžiamo sprendimo kontrolę, penktasis pagrindas supainiotas su apeliacinio skundo antruoju, trečiuoju ir ketvirtuoju pagrindais, todėl Teisingumo Teismas jį jau išnagrinėjo.

109 Šiuo klausimu pažymėtina, kad nors Pirmosios instancijos teismas daug kartų, be kita ko, skundžiamo sprendimo 35–37, 92, 103, 115, 118, 129 ir 141 punktuose nurodė Komisijos „diskreciją vertinti“, „esminius diskrecinius įgaliojimus“ ar „didelę diskreciją“, tokios nuorodos nesukliudė įvykdyti jam tenkančios visiškos tiek teisinės, tiek ir faktinės kontrolės pareigos.

110 Iš visų šių aplinkybių matyti, kad penktasis apeliacinio skundo pagrindas nepagrįstas.

111 Taigi negalima priimti nė vieno iš KME grupės pateiktų apeliacinio skundo pagrindų, todėl reikia atmesti visą apeliacinį skundą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

112 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį, taikomą apeliacinėse bylose pagal Procedūros reglamento 118 straipsnį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas iš KME grupės ir ši pralaimėjo bylą, ji turi padengti bylinėjimosi išlaidas šioje instancijoje.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

1. Atmesti apeliacinį skundą.

2. Priteisti iš *KME Germany AG, KME France SAS* ir *KME Italy SpA* bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.